О Б Щ И Н А Б Л А Г О Е В Г Р А Д

СТАНОВИЩЕ

относно

ИЗБОР НА ВАРИАНТ
за промяна обхвата на районите от ниво 2 (райони за планиране)

от

МЕТОДИ БАЙКУШЕВ

КМЕТ НА ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД

Във връзка с получено писмо от г-жа Силвия Георгиева – Изпълнителен директор на Национално сдружение на общите в Република България, постъпило в Деловодството на Община Благоевград, относно необходимостта от изготвянето на единно становище и възможността Община Благоевград да предостави на становище за мотивиран избор на един от предложените варианти за промяна обхвата на 6-те района от Ниво 2 на Република България (районите за планиране), Ви информирам следното:

Проектът на Решение на Министерски съвет за предоставяне на мандат на Националния статистически институт за провеждане на преговори със статистическата служба на европейската комисия „Евростат“ за промяна в обхвата на регионите от Ниво 2 в Република България на Министерски съвет, ведно с Приложение 1, е публикуван за обществено обсъждане на 29.01.2025 г. на Портала за обществени консултации - https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bgBG&Id=8865.

Община Благоевград подкрепя усилията на централната власт, насочени към необходимостта от ново райониране, което да създаде предпоставка за ефективно усвояване на средства от европейските фондове и устойчиво развитие.

След извършен обстоен анализ на предимствата и недостатъците на всеки един от предложените варианти, Община Благоевград изразява своето становище, като подкрепя Вариант 2.

МОТИВИ:

Съгласно Регионалната статистика за област Благоевград, изготвена от Национално статистическия институт, показател „Население към 31.12.2023 г. - общо (брой)“ е определен за област Благоевград в размер на 287 077. За сравнение същият показател към демографската статистика за София (столица) е в размер на 1 286 965. По своята същност това е предпоставка за различия по отношение на всички сфери на обществения живот – образование, здравеопазване, култура, транспорт, туризъм, жилищен фонд, а оттам и разлика в голяма част от микроикономическите показатели.

Съгласно специализираната електронна публикация „Районите, областите и общините в Република България 2022“, изготвена от Национално статистическия институт, гъстотата на населението на 1 кв. м. към 31.12.2022 г. за област Благоевград е 44.6, докато за София (столица) е 953.1. За сравнение следва да посочим и няколко райони от Западния район, определен с вариант 2: Перник – 46.6, Враца - 41.1, Кюстендил 35.5, София – 32.2. По така изложените данни се откроява голяма разлика между София (столица) и останалите области от сегашния Югозападен район.

В предложения Вариант 2, съгласно прогнозите на НСИ, общият брой на населението в областите на Западният район остава над прага от 800 000 души най-рано до 2075 г., докато прогнозата за устойчивост на населението е след 2090 г.

От друга страна показателите на областите, извън София (столица), могат да се определят като близки, което предполага общи нужди и интегрирани усилия, които следва да се предприемат за задоволяването им. Това е и един от основните мотиви Община Благоевград да подкрепи Вариант 2 от предложените варианти за районiране.

На база на основните различия в демографските показатели естествено следват и разграничения по отношение на икономическите фактори.

София (столица) остава с най-висок Брутен вътрешен продукт на човек от населението и през 2022 г. достига 53,7 хил. лв. За сравнение в област Благоевград за 2021 г. се забелязва значителен ръст и достига 12,6 хил. лв. Значителна разлика по отношение на икономика се наблюдава в Западна България като доказателство за това е размерът на Брутният вътрешен продукт на човек от населението на област Видин, който се определя като значително нараснал през 2021 г. – до 11,4 хил. лв. В контекста на посочените стойности в показателя, може да се направи изводът, че Столичен район има значителен напредък, докато останалите райони от Западна България се нуждаят от ефективни регионални политики, с които да постигнат своето регионално развитие и икономическа устойчивост. По така предложеният Вариант 2 в Западния район попадат по-слабо развити райони, в сравнение със София (столица), което пък от своя страна е предпоставка за разпределянето на повече финансови средства от европейски фондове.

От гледна точна на пазара на труда, коефициентът на безработица продължава да бъде висок в област Видин - 14,1%, за Благоевград достига 9,4%, за София (столица) – 1,6%, като данните са за 2022 г. Още един показател, който обуславя необходимостта от промяна в районирането, и показва предимствата на Вариант 2.

Освен това съгласно Регламент (ЕО) № 176/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 година за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS): „Необходими са обективни критерии за дефиниране на регионите, за да се гарантира безпристрастност, когато се съставя и използва регионалната статистика“. Обективният критерий се отличава във Вариант 2 и отразява основните характеристики на всеки един район, което предполага единно прилагане на регионален подход в регионалното развитие.

Отделянето на Столичен район от Западен, ще позволи сътрудничество между по-силно развит район с по-слабо развити, с което ще бъде постигнат синергичен ефект и устойчив приобщаваш растеж. По този начин се реализират целите на Европейския съюз за укрепване на устойчивостта и икономика, както и намаляване на различията между отделни райони.

Всеки един от районите в предложения Вариант 2 се отличава със своите местоположение, културно и историческо наследство. Това предполага развитие на туризма и транспортната свързаност между Столичен и Югозападен район, както съсредоточаването на повече финансови ресурси в изграждането на инфраструктура.

По този начин може да се увеличи икономическата активност на по-слабо развитите райони, като се създадат и условия за изграждането на индустриални зони чрез ефективно и справедливо разпределение на инвестициите.

Предвид гореизложеното и с оглед преодоляване на регионалните различия и съсредоточаване на повече ресурси в по-слабо развитите райони, Община Благоевград изразява своето становище в подкрепа на Вариант 2 за промяна обхвата на 6-те района от Ниво 2 на Република България (районите за планиране).

С надежда за създаването, не само на красиви и приобщаващи пространства, но и устойчиви публични политики, в унисон с инициативата на Европейския съюз – Новия европейски Баухаус!

С уважение, Metodi Petrov Baykushev

Digitally signed by Metodi Petrov Baykushev
Date: 2025.02.25 15:42:55 +02'00'

Методи Байкушев

Кмет на Община Благовеград